

USNESENÍ

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Miroslavem Makajevem ve věci

žalobců:

a) Ing. R. S.,
b) Mgr. P. S.,
oba bytem X,

zastoupení advokátem Mgr. Petrem Běhanem, Ph.D., DEA,
se sídlem V Podbabě 2524, Praha,

proti

žalovanému:

Krajský úřad Středočeského kraje,
se sídlem Zborovská 11, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 8. 2023, č. j. 108010/2023/KUSK,

takto:

- I. Žaloba se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Každému ze žalobců se vrací soudní poplatek ve výši 3 000 Kč. Zaplacený soudní poplatek bude vrácen z účtu Krajského soudu v Praze do třiceti dnů od právní moci tohoto usnesení

Odůvodnění:

1. Žalobci se žalobou podanou dne 20. 9. 2020 domáhají zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo změněno rozhodnutí Přestupkové komise města Hostivice (dále jen „komise“) ze dne 18. 5. 2023, č. j. 07949/23/OSA/JKl (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím byla Ing. S. F. (dále jen „obviněná“) shledána vinnou z přestupku proti občanskému soužití. Žalobci byli v tomto přestupkovém řízení osobami přímo postiženými spácháním přestupku dle § 71 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“). Žalovaný prvostupňové rozhodnutí změnil tak, že řízení zastavil, neboť dospěl k závěru, že jednání obviněné dílem není přestupkem, dílem je pak promlčené – tj. zanikla odpovědnost obviněné za přestupek.
2. Soud se nejprve zabýval tím, zda jsou v projednávané věci splněny podmínky řízení a zda lze žalobu věcně projednat.
3. Podle § 65 odst. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) 1 s. ř. s. kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, (dále jen "rozhodnutí"), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak. Podle § 65 odst. 2 s. ř. s. žalobu proti rozhodnutí správního orgánu může podat i účastník řízení před správním orgánem, který není k žalobě oprávněn podle odstavce 1, tvrdí-li, že postupem správního orgánu byl

zkrácen na právech, která jemu přísluší, takovým způsobem, že to mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí.

4. Úvodem soud poznamenává, že žalobci jsou v projednávané věci ve specifickém postavení – jsou osobami přímo postiženými spácháním přestupku, k jejichž aktivní legitimaci se doposud správní soudy přímo nevyjádřily. Nicméně k aktivní legitimaci osob odlišných od pachatelů se judikatura správních soudů vyjadřovala opakovaně, přičemž se k ní staví poměrně zdrženlivě. Například k osobám navrhovatelů (§ 68 zákona č. 200/1990 Sb.) dovodila, že takovým osobám nesvědčí aktivní legitimace podle § 65 odst. 1 s. ř. s. (srovnej např. rozsudek NSS ze dne 19. 10. 2007, č. j. 4 As 69/2006-103, podle kterého „V řízení o přestupcích, které lze projednat jen na návrh, rovněž podle názoru Nejvyššího správního soudu nelze dovodit, že rozhodnutí o přestupku by bylo způsobilé zasáhnout do hmotněprávní sféry navrhovatele“), může jim ale v omezeném rozsahu svědčit žalobní legitimace dle § 65 odst. 2 s. ř. s. (srovnej rozsudky NSS ze dne 26. 2. 2015, č. j. 5 As 139/2014-21, ze dne 27. 10. 2004, č. j. 6 A 49/2002-41, nebo ze dne 19. 10. 2007, č. j. 4 As 69/2006-103). V případě poškozených pak judikatura dovodila, že „zákon o přestupcích nepřiznává poškozenému, který v přestupkovém řízení neuplatnil nárok na náhradu škody, ani přestupkové řízení neinicioval, postavení účastníka řízení právě z toho důvodu, že taková osoba není v daném řízení přímo dotčena na svých právech. Rozhodnutí o vině a trestu obviněného z přestupku totiž samo o sobě, bez výroku o náhradě škody, nijak nezasahuje do právní sféry poškozeného... Žalobce v dané věci tedy nemůže být legitimován k podání žaloby dle § 65 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobou napadené rozhodnutí nebylo způsobilé zasáhnout do jeho hmotněprávní sféry. Zároveň nemůže být legitimován k podání žaloby ani dle § 65 odst. 2 s. ř. s., neboť nebyl účastníkem správního řízení a nemohl tak být dotčen ani na svých právech procesních, které mu zákon v daném případě nepřiznává“ (rozsudek NSS ze dne 29. 8. 2007, č. j. 2 As 76/2006-53).
5. Pokud jde o žalobní legitimaci dle § 65 odst. 1 s. ř. s. má soud za to, že dosavadní závěry judikatury k osobám navrhovatelů a poškozených lze vztáhnout i na osoby přímo postižené spácháním přestupku, jelikož jejich situace je navrhovatelům a poškozeným obdobná, ba dokonce je ještě slabší (nejdou účastníky přestupkového řízení – k tomu viz níže). Je třeba rovněž zdůraznit, že Ústavní soud ve své ustálené judikatuře opakovaně konstatoval, že pouze stát svými orgány rozhoduje podle pravidel trestního řízení o tom, zda byl trestný čin spáchán, a jaký trest, popřípadě jaké jiné újmy na právech nebo majetku pachatele, lze za jeho spáchání uložit. Úprava těchto otázek v trestním řádu nezakládá – v ústavní rovině ve smyslu čl. 87 odst. 1 písm. d) Ústavy – žádné základní právo, aby proti jinému byla taková (trestněprávní) "satisfakce" uplatněna [srov. např. usnesení ze dne 8. 4. 1999 sp. zn. I. ÚS 84/99 (U 29/14 SbNU 291) nebo usnesení ze dne 26. 2. 1997 sp. zn. II. ÚS 361/96 (U 5/7 SbNU 343)]. Dle ústavního pořádku tak neexistuje něčí subjektivní právo na to, aby bylo vedeno trestní řízení proti jiné osobě. Tím spíše (arg. *a maiori ad minus*) není dáno ani žádné ústavně zaručené základní právo na to, aby bylo vedeno proti jiné osobě přestupkové řízení. Výše uvedená judikatura jednoznačně vede k závěru, že žalobci nemohou být napadeným rozhodnutím přímo dotčeni na svých právech, jelikož právo na to, aby obviněná byla potrestána, nemají. Soud k tomu poznamenává, že lze pochopit nespokojenost žalobců (stejně jako jiných navrhovatelů a poškozených), že domnělá pachatelka zůstane nepotrestána. Tuto často i velmi silně pocítovanou nespravedlnost však není dle právní úpravy a ustálené judikatury možné odčinit v trestním či správním řízení, neboť obětem právo na potrestání pachatele nesvědčí.

6. Pokud jde o aktivní legitimaci dle § 65 odst. 2 s. ř. s., je třeba především zdůraznit, že dle tohoto ustanovení mohou mít aktivní legitimaci toliko účastníci správního řízení, z něž napadené rozhodnutí vzešlo (srovnej usnesení NSS ze dne 2. 12. 2003, č. j. 7 A 56/2022-54). V projednávané věci však žalobci účastníky přestupkového řízení nebyli. Podle § 68 zákona o odpovědnosti za přestupky jsou účastníky řízení obviněný, poškozený v části řízení, která se týká jím uplatněného nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení, a vlastník věci, která může být nebo byla zabráná, v části řízení, která se týká zabránění věci nebo náhradní hodnoty. Jelikož shora uvedený výčet je nepochybně taxativní, je tedy *a contrario* nutné dovodit, že osoby přímo postižené spácháním přestupku účastníky přestupkového řízení nejsou a žalobní legitimace dle § 65 odst. 2 s. ř. s. jim proto nenáleží.
7. Nad rámec výše uvedeného soud dodává, že shora uvedené závěry se jeví být v souladu rovněž s dosavadní (byť nikoli četnou) judikaturou Ústavního soudu. V usnesení ze dne 2. 7. 2019, sp. zn. III. ÚS 1393/19, odmítl Ústavní soud jako zjevně neopodstatněnou ústavní stížnost proti zastavení přestupkového řízení podanou stěžovatelem, který se nacházel ve shodném postavení jako žalobci – tj. byl osobou přímo postiženou spácháním přestupku. Ústavní soud přitom při posouzení procesních předpokladů pro řízení před ústavním soudem uvedl, že „*stěžovatel vyčerpал všechny zákonné procesní prostředky k ochraně svého práva*“. Jelikož je z usnesení rovněž patrné, že stěžovatel proti zastavení řízení nebrojil v řízení před správními soudy, lze dovodit, že Ústavní soud *implicite* zaujal názor, že osoba přímo postižená spácháním přestupku není oprávněna proti zastavení přestupkového řízení brojit správní žalobou.
8. S ohledem na výše uvedené soud shrnuje, že žalobcům nesvědčí žalobní legitimace ani podle § 65 odst. 1 s. ř. s., ani podle § 65 odst. 2 s. ř. s. Lze tak uzavřít, že žaloba je podána osobami zjevně neoprávněnými. Vzhledem ke shora uvedeným skutečnostem soudu proto nezbylo, než žalobu odmítnout [§ 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s.].
9. Výrok o nákladech řízení má oporu v ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta.
10. Jelikož řízení skončilo odmítnutím žaloby před prvním jednáním, soud podle § 10 odst. 3 věty první zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“) rozhodl rovněž o vrácení žalobci zaplacených soudních poplatků za podání žaloby ve výši 2x3 000 Kč. Podle § 10a odst. 1 zákona o soudních poplatcích budou poplatky žalobcům vráceny ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém

rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 2. ledna 2024

Mgr. Miroslav Makajev, v. r.
samosoudce